

PRIMERI POGOSTIH MATEMATIČNIH NAPAK

Poišči vse napake v spodnjih točkah.

(1) Naj bodo $x, y, r \in \mathbb{R}$. Potem velja:

(a) $\sqrt{x^2 + y^2} = \sqrt{x^2} + \sqrt{y^2} = x + y$.

(b) $x^2 = r^2 \Leftrightarrow \sqrt{x^2} = \sqrt{r^2} \Leftrightarrow x = r$.

(2) Naj bosta $x, y \in \mathbb{R}$. Potem velja $\frac{1}{x+y} = \frac{1}{x} + \frac{1}{y}$.

(3) Okrajšajmo ulomek (če je možno)

$$\frac{(3x+7)(2x-9) + (x^2+1)}{(3x+7)(x^3+6)}$$

Rešitev:

$$\frac{(3x+7)(2x-9) - (x^2+1)}{(3x+7)(x^3+6)} = \frac{(2x-9) - (x^2+1)}{x^3+6} = \frac{-x^2+2x-8}{x^3+6}$$

(4) Naj bo p praštevilo. Celoštevilske rešitve $x, y \in \mathbb{Z}$ poiščemo na naslednji način:

$$x^2 - y^2 = p \Leftrightarrow (x+y)(x-y) = p \Leftrightarrow x+y = p \text{ in } x-y = 1.$$

(5) Naj bosta $a, b > 0$ pozitivni števili. Velja:

(a) $\sqrt{ab} = \sqrt{a}\sqrt{b}$.

(b) $1 = \sqrt{1} = \sqrt{(-1) \cdot (-1)} = \sqrt{-1} \cdot \sqrt{-1} = i \cdot i = -1$.

(6) Za vsaka $a, b \in \mathbb{R}$ velja:

(a) $\log \frac{a}{b} = \log a - \log b$.

(b) $\log(a-b) = \frac{\log a}{\log b}$.

(7) Za vsak $x > 0$ velja:

(a) $\log \sqrt{x} = \sqrt{\log x}$.

(b) $\log \sqrt{x} = \frac{1}{2} \log x$.

(8) Za poljubna $x, y \in \mathbb{R}$ velja:

(a) $\frac{\sin x}{\cos x} = \frac{\sin 1}{\cos 1} = \tan 1$.

(b) $\sin(x+y) = \sin x + \sin y$.

(c) $\sin x \cos x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow 2 \sin x \cos x = 1 \Leftrightarrow \sin 2x = 1 \Leftrightarrow 2x = \frac{\pi}{2} \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4}$.

(d) $\sin^2 x + \cos^2 x = (\sin^2 + \cos^2)(x) = 1x = x$.

(e) $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$.

(9) Naj bo $k \in \mathbb{Z}$ poljuben: Velja:

(a) $\frac{d}{dx}x^k = kx^{k-1}$.

(b) $\frac{d}{dx}x^x = xx^{x-1} = x^x$.

(10) Velja:

(a) $\int \frac{1}{x} dx = \ln x$.

(b) $\int \frac{1}{1+x^2} dx = \ln(1+x^2)$.

(11) Reši enačbo $\frac{x-2}{x^2-1} = \frac{x+1}{x^2-4}$.

Rešitev:

$$\begin{aligned} \frac{x-2}{x^2-1} &= \frac{x+1}{x^2-4} \\ \Leftrightarrow (x^2-4)(x-2) &= (x^2-1)(x+1) \\ \Leftrightarrow x^3 - 2x^2 - 4x + 8 &= x^3 + x^2 - x - 1 \\ \Leftrightarrow 3x^2 + 3x - 9 &= 0 \\ \Leftrightarrow 3(x^2 + x - 3) &= 0 \\ \Leftrightarrow x_1 = \frac{-1 + \sqrt{13}}{2}, x_2 &= \frac{-1 - \sqrt{13}}{2}. \end{aligned}$$

(12) Reši enačbo $\frac{x-2}{x^2-4} = \frac{x+1}{x^2-1}$.

Rešitev:

$$\begin{aligned} \frac{x-2}{x^2-4} &= \frac{x+1}{x^2-1} \\ \Leftrightarrow (x^2-1)(x-2) &= (x^2-4)(x+1) \\ \Leftrightarrow x^3 - 2x^2 - x + 2 &= x^3 + x^2 - 4x - 4 \\ \Leftrightarrow 3x^2 - 3x - 6 &= 0 \\ \Leftrightarrow 3(x-2)(x+1) &= 0 \\ \Leftrightarrow x_1 = 2, x_2 &= -1. \end{aligned}$$

(13) Reši enačbo $\sqrt{2x+12} - 2 = x$.

Rešitev:

$$\begin{aligned} \sqrt{2x+12} - 2 = x &\Leftrightarrow \sqrt{2x+12} = x+2 \Leftrightarrow 2x+12 = x^2 + 4x + 4 \\ \Leftrightarrow x^2 + 2x - 8 &= 0 \Leftrightarrow (x-4)(x+2) = 0 \\ \Leftrightarrow x_1 = 4, x_2 &= -2. \end{aligned}$$

(14) Reši enačbo $e^{x^2} - e^x = 0$.

Rešitev:

$$\begin{aligned} e^{x^2} - e^x = 0 &\Leftrightarrow (e^x)^2 - e^x = 0 \Leftrightarrow e^x(e^x - 1) = 0 \Leftrightarrow e^x = 0 \text{ ali } e^x = 1 \\ \Leftrightarrow x = \ln(0) &\text{ ali } x = \ln(1) = 0. \end{aligned}$$

(15) S pomočjo matematične indukcije dokaži, da velja:

$$\sum_{k=1}^n k^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}.$$

Rešitev:

Baza indukcije - $n = 1$: $1^2 = \frac{1 \cdot 2 \cdot 3}{6} = 1$

Indukcijski korak: Velja

$$(*) \quad \sum_{k=1}^n k^2 = 1^2 + 2^2 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}.$$

Dokazujemo, da velja

$$\sum_{k=1}^{n+1} k^2 = \frac{(n+1)(n+2)(2n+3)}{6}.$$

Prištejmo $2n+1$ obema stranema (*). Dobimo

$$\begin{aligned} 1^2 + 2^2 + \dots + n^2 + 2n + 1 &= 1^2 + 2^2 + \dots + (n+1)^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} + 2n + 1 \\ &= \frac{(n+1)(n+2)(2n+3)}{6}. \end{aligned}$$

Dokaz je končan.

Poiščimo realne rešitve spodnjih enačb:

- (1) $x^2 - x + 6 = 0$.
- (2) $x^4 - x^2 + 6 = 0$.
- (3) $x - \sqrt{x} + 6 = 0$.